**USA.** Knivene er trukket i kampen om stillinger og politik i Trump-administrationen. De foreløbige meldinger tyder på, at loyalitet er i højere kurs end ekspertise.

# Trumps Fight Club

**Af OLE NYENG**

NEW YORK – Elliot Cohen var en af de 120 republikanske top-regeringsembedsmænd fra George W. Bush' administration, der før præsidentvalget i stærke vendinger advarede vælgerne imod at stemme på Donald Trump, fordi han var »aldeles uegnet til at bestride embedet«.

Da Trump så forrige tirsdag alligevel blev valgt til nationens højeste post, måtte Cohen og en række andre udenrigs- og sikkerhedspolitiske eksperter gøre regnebrættet op igen.

I et åbent brev, »Til en bekymret ven«, bragt i tidsskriftet American Interest, skrev Cohen, der er professor ved Johns Hopkins University og en kendt militærhistoriker, at en række venner og kolleger havde spurgt ham, hvad de skulle gøre, hvis Trump tilbød dem et job – og han konkluderede, at de skulle tage imod det. »Enhver af os har noget at tilbyde, hvad angår at genoprette en form for anstændighed, ansvarlighed og høflighed i politik. Der er et stort stykke arbejde at gøre for os alle.«

Men tirsdag sendte Cohen så dette budskab ud på Twitter: »Efter udveksling med Trump-teamet har jeg ændret min anbefaling: Bliv væk! De er gale, arrogante, skriger 'I tabte'. Vil blive grimt.«

»Det blev klart for mig, at de betragter job som slikkepinde, de kan dele ud til de gode piger og drenge,« uddybede Cohen til Washington Post. Og han fortsatte: »En dårlig chef kan udholdes. Men et helt kobbel af dem vil forgifte al beslutningstagen. De vil vende sig imod hinanden. Det er ikke noget broderskab: snarere en fortsættelse af kampagnen, ført af triumferende balladem agere og demagoger, tilskyndet af folk, der er helt ude, hvor de ikke kan bunde, og ukvalificerede til de stillinger, de vil få, i beklagelsernes, raseriets og den lurende usikkerheds vold. Deres fejltagelser – for der vil komme fejltagelser – vil blive exceptionelle.«

Når Cohens udbrud gives så relativt meget plads her, er det dels, fordi manden er en bredt respekteret partifælle til de mænd, der snart befolker Det Hvide Hus, dels fordi hans udbrud flugter med de meldinger, der allerede udgår fra overgangsholdets ellers lukkede møder i Trump Tower.

»Knivene er ude,« siger en anonym deltager i processen til netavisen Politico, og det er i grunden ikke så mærkeligt. Der hersker en afgrundsdyb mistro mellem de to grupper, som lige nu befinder sig omkring Trump.

Det ene hold består af loyale Trump-støtter, der har udholdt hån, spot og latterliggørelse for så at se deres kandidat vinde en chokerende sejr. På den anden side står den store skare af republikanske politikere og embedsmænd, som har tjent Reagan, Bush den Ældre og Bush den Yngre, og som kun har haft foragt tilovers for Trumps såkaldte udenrigs- og sikkerhedspolitiske rådgivere, der i ekspertise kun har en anelse mere at byde på end Sarah Palin.

## Belønner loyalitet

Modsætningerne er ikke kun personlige, men også politiske. Det er indlysende, at ingen ekspert fra Pentagon eller udenrigsministeriet vil bryde sig om at skulle repræsentere en regering, der roser præsident Putin til skyerne, samarbejder med ham om at holde Assad ved magten i Syrien, erklærer, at det er usikkert, om NATOs sikkerhedsgaranti til medlemslandene stadig gælder – eller om NATO overhovedet har nogen berettigelse – indfører straftold på kinesiske produkter, genindfører tortur mod krigsfanger, for nu blot at nævne nogle af de spredte markeringer, Donald Trump er kommet med i valgkampen. Det går imod *alt*, hvad republikanske politikere og embedsmænd nogensinde har ment.

I nogle dage var der håb om, at Trump, nu da han først var blevet valgt til præsident, var klog nok til at erkende sine begrænsninger og omgive sig med folk, der har den ekspertise, han ikke selv besidder. Den bredt respekterede formand for Senatets udenrigsudvalg, Bob Corker, blev nævnt som mulig udenrigsminister. Stephen Hadley, George W. Bush' nationale sikkerhedsrådgiver, var en mulighed på denne post eller som forsvarsminister, og Mike Rogers, den tidligere formand for Repræsentanternes Hus' udvalg for efterretningstjenesterne, var på tale som ny chef for CIA. Ingen af disse navne er på tapetet længere – ja, Rogers forlod endda sin post på overgangsholdet i sidste weekend, uden forklaring.

For Donald Trump har, ifølge forlydenderne, der slipper ud af Trump Tower, valgt at belønne loyalitet frem for ekspertise. Således er Rudy Giuliani, den tidligere New York-borgmester – hvis råbende, gestikulerende og savlende angreb på Hillary Clinton under det republikanske konvent ingen, der har overværet det, vil glemme – nu favorit til at blive udenrigsminister, chef for USAs diplomati.

Diplomat er det sidste ord, man vil hæfte på den koleriske Giuliani, og hans udenrigspolitiske ekspertise beløber sig til de lyssky forretningsforbindelser, han har haft gang i med repressive styrer i Venezuela og Mellemøsten. Måske hans udnævnelse vil blive stoppet i Senatet, i alt fald har den første republikanske senator, Rand Paul, meddelt, at han ikke kan stemme for en godkendelse af Giuliani.

Den pensionerede general Michael Flynn, der siden han forlod militæret har kritiseret såvel Bush- som Obama-regeringernes militære strategier sønder og sammen, og som deler temperament med både Trump og Giuliani, ser ud til at blive ny national sikkerhedsrådgiver.

Så meget tyder på, at Trump vil leve op til sin første udenrigspolitiske tale i april, hvor han tilkendegav, at han vil hyre »folk med nye tilgange til tingene, praktiske idéer, fremfor at omgive mig med dem, der har perfekte CV'er, men meget lidt at prale af med undtagelse af ansvaret for en lang historie af fejlslagne politikker og tabte krige«.

Af de 4000 udnævnelser, Trump skal have foretaget inden indsættelsen 20. januar, har han foreløbig foretaget to. Den vigtige post som stabschef – nogle kalder stillingen det næsthøjeste politiske job i USA – gik til Reince Priebus, den hidtidige organisatoriske leder af Det Republikanske Parti. Priebus er en tro partisoldat, kendt for ikke selv at mene noget som helst og derfor glimrende egnet til at bygge bro mellem Trump-holdet og partiet.

Desuden er han nær personlig ven af Paul Ryan, formand for Repræsentanternes Hus og en af de republikanere, som Trump har et anstrengt forhold til, men er nødt til at samarbejde med.

## Det yderste højre

Men Priebus har hverken erfaring med regeringsførelse eller lovgivning, og hans indflydelse blev alvorligt svækket, da Trump offentliggjorde sin udnævnelse nummer to: af Stephen Bannon, den tidligere chef for det ultrahøjreorienterede webmagasin Breitbart og Trumps kampagnechef i de sidste måneder af en tumultarisk, men jo i sidste ende succesrig valgkamp. Bannon får titlen af »chefstrateg og personlig rådgiver for præsidenten« og kommer til at rangere på lige fod med Priebus (læs mere om Bannon på side 6, *red.*).

Udnævnelsen af den 62-årige Bannon har fået kritikerne op i det røde felt, og det gælder ikke kun de politiske modstandere i Demokraterne eller diverse borgerrettighedsgrupper.

»*Alt-right*-bevægelsen (det ekstreme højre, *red.*) er noget, der altid har eksisteret på randen af amerikansk politik, men nu bliver det gjort til mainstream, og det er grimt, det er vredt, det er nihilistisk, og det burde ikke have fået et hjem i Det Hvide Hus,« siger således Peter Wehner, som har tjent i tre tidligere republikanske administrationer, under Reagan, Bush og Bush.

---

**Tyskland.** Oven på valget af en amerikansk præsident med beskeden respekt for liberale normer har analytikere haft travlt med at udråbe Angela Merkel som den frie verdens sande leder. Den hæder vækker dog ikke ubetinget glæde i Berlin, og to tyske eksperter påpeger, at den tyske kansler dårligt kan leve op til rollen som værn mod tidens populisme.

# Den sidste søjle

**Af JESPER VIND**

I 1806 indtog Napoleon Tyskland, mens G.W.F. Hegel stod og kiggede på. Filosoffen skrev bagefter, at han havde set verdensånden til hest. Den ridende, rationalistiske verdenserobrer varslede ifølge Hegel den feudale ordens afslutning og legemliggjorde den moderne æra, der var blevet indvarslet med Den Franske Revolution.

I 2016 har Donald Trump indtaget scenen. Ikke til hest, men ved hjælp af en hadsk valgkampagne gennem Amerika. Hans modstandere ser den populistiske rigmand og reality-stjerne som personifikationen af en anti-moderne, post-faktuel, re-nationaliseret tidsalder. De frygter, at Trump er den nye verdensånd.

Den frygt har fået mange til at rette blikket mod Tyskland. Forbundskansler Angela Merkel er den eneste betydelige vestlige regeringsleder, der var åbenlyst forbeholden efter Trumps valgsejr, og kansleren opremsede tilmed følgende betingelser – normalt selvfølgeligheder – for fremtidigt tysk-amerikansk makkerskab:

»Tyskland og USA er forenet i kraft af værdier som demokrati, frihed, respekt for loven og for menneskelig værdighed uafhængigt af ophav, hudfarve, religion, køn, seksuel orientering eller politiske overbevisninger. På grundlag af disse værdier tilbyder jeg den næste amerikanske præsident et nært samarbejde,« sagde Merkel med en slet skjult kritik af Trumps politiske linje.

Det er ikke hver dag, at tyske ledere distancerer sig så iøjnefaldende fra Washington. Sidst det skete for alvor, var under kansler Gerhard Schröder. Han skosede i 2002 præsident Bushs planer om en Irak-invasion og omtalte den fredssøgende »tyske vej« som modstykket til USAs »leg med krig«.

Nu har Merkels liberale betingelser til USA udløst en slags »Merkelmania« hos mange i Vesten. Ifølge en stor artikel i New York Times efterlader valget i USA kansleren som »det liberale Vestens sidste forsvarer«. En tilsvarende pointe har man kunnet læse i talrige andre aviser.

Også den berømte britiske historiker Timothy Garton Ash fra Oxford University har bidraget til lovsangen. I en internationalt syndikeret artikel, som blandt andet er bragt i The Guardian, skriver han: »Udtrykket 'leder af den frie verden' bliver normalt anvendt om USAs præsident og sjældent uden ironi. Jeg er fristet til at sige, at lederen af den frie verden nu er Angela Merkel.«

Det ændrer imidlertid ikke ved, at »alle øjne nu retter sig mod Berlin, fordi Merkel ser ud til at være den eneste søjle, som stadig står oprejst,« som Josef Janning formulerer det. Han er leder af den berlinske afdeling af tænketanken European Council on Foreign Relations.

Janning siger til Weekendavisen, at Angela Merkel er meget bevidst om, at Tyskland har et stigende politisk ansvar for Europa og verden. Det ansvar påtager man sig også i tiltagende grad på en række felter. Tyskland planlægger for eksempel at øge sine forsvarsudgifter fra 1,2 til 2 procent af BNP, da Europa i stigende grad må gøre sig sikkerhedspolitisk uafhængigt af USA.

»Tyskland satser nu på at få etableret et forsvarssamarbejde i Europa, hvor Berlin, Paris og Warszawa udgør en akse,« siger Janning og påpeger, at det måske ikke vil forløbe uden problemer; vil polakkerne eksempelvis være udelt begejstrede, hvis tyske soldater skal inspicere grænsebevogtningen i deres land? »Samtidig vil den pacifistisk indstillede tyske befolkning måske også tøve med at engagere sig i meget stor stil uden for landet.«

## En boomerang af dimensioner

Han påpeger, at den tunge historiske arv med nazismen er kommet mere på afstand og i mindre grad end tidligere begrænser Tysklands udfoldelsesmuligheder.

»Historien gør dog stadig, at det er umuligt for en tysk kansler at stille sig op som verdens moralske leder. Historien vil blive brugt imod Tyskland. Det vil være en boomerang af dimensioner, og det er Merkel også pinligt bevidst om,« siger Josef Janning.

Han tilføjer, at det heller ikke ligger til den tyske kanslers natur at stå frem med en frihedsfakkel for verden. Merkel er en knastør taler, der foretrækker pragmatisme, eftertænksomhed og realpolitik.

»Den politiske klasse i Berlin er meget bevidst om alle de her ting. De tænker overhovedet ikke på, at Merkel skal være den frie verdens leder. Meget mindre vil også kunne gøre det. I Berlin er opfattelsen først og fremmest, at det er godt, at Merkel har markeret sig stærkt værdimæssigt over for Trump, men fra nu af handler det om, at man ikke går i panik og ikke pisker en stemning op – hverken i forhold til USA eller Rusland. Man venter og ser og satser på, at Trump bliver lidt 'mindre Trump'.«

## Et stadig større ansvar

Når forventningerne til Merkel er blevet så store, skyldes det også, at hun i høj grad fremstår som »Trumps ideologiske modsætning«. Det påpeger Dr. Jana Puglierin fra Det Tyske Udenrigspolitiske Selskab. »Merkel hylder globaliseringen, åbne grænser og dialog. Trump er skeptisk over for de samme internationale organisationer, som Tyskland ser som grundpillerne i det globale diplomati – fra De Forenede Nationer, Verdenshandelsorganisationen og selv Den Europæiske Union,« skriver Puglierin i en ny artikel i Berlin Policy Journal med titlen »Europas mareridt«.

Men spørgsmålet er, om Merkel kan leve op til rollen som det liberale Vestens leder, når Barack Obama forlader Det Ovale Kontor den 20. januar?

Det er yderst tvivlsomt. En tysk topembedsmand gjorde således alt for at tale den forestilling ned, da vedkommende anonymt talte med Reuters: »At erklære, at Tyskland pludselig er blevet den nye leder af den vestlige verden er ikke kun absurd, men farligt – for det rejser forventninger, der simpelthen aldrig bliver opfyldt.«

FOTO: AFP/ODD ANDERSEN



Andre politiske faktorer betyder desuden, at det i fremtiden bliver sværere at være tysk leder. Det vurderer Stefan Kornelius, der er udenrigsredaktør ved Süddeutsche Zeitung og forfatter til en rost biografi om kansleren.

»Realiteten er, at Merkels forestilling om EU hele tiden bliver udfordret og undermineret indefra, og der er ingen masterplan for, hvordan man kan gøre Europa sundt igen. Der er ikke længere en stemning af, at man fremmer europæiske interesser fremfor nationale særinteresser. Polen og Ungarn går deres egne veje, Storbritannien er på vej ud. Det kan ikke gå godt i længden, og slet ikke hvis Frankrig vælger en højreradikal regering, for så eksisterer der ikke længere noget EU,« siger Stefan Kornelius til Weekendavisen.

## Fortidens stil?

Kornelius mener også, at Merkels måde at være politiker på går svære tider i møde. Han forklarer, at kanslerens hidtidige succes har baseret sig på evnen til at sikre sig allierede. Men nu forsvinder præsident Obama fra verdensscenen, samtidig med at hun risikerer en åben konflikt med Storbritannien omkring Brexit. Süddeutsche-redaktøren påpeger også, at Merkels underspillede stil, som hun har opbygget gennem 11 år, i stigende grad afviger fra tidsånden.

»Merkel er en politiker, som plejer kunsten at indgå kompromiser, mens man taler lavt, og ingen taber ansigt. Hun blander sig heller ikke åbent i fremmede landes anliggender, men plejer i stedet kontakter, taler sin sag, og søger at overbevise, meget tålmodigt. Men de politikere, man nu ser komme frem i USA og Europa, er langt mere højtråbende og udadvendte typer, der konstant tester og udfordrer Merkel. De mange kriser i Europa betyder, at mange folk efterspørger radikale løsninger,« siger Stefan Kornelius og tilføjer:

»Lige nu går det nogenlunde for Angela Merkel – hun har fået mange støtter blandet vælgerne i midten af tysk politik – men hvis kravet var, at Merkel skulle optræde stærkere udadtil i verden, tror jeg, at hun ville falde igennem som utidssvarende.«

Stefan Kornelius fortæller, at kanslerens mange nederlag i kølvandet på flygtningekrisen også har slidt på hende personligt og kostet meget politisk kapital i hendes konservative parti, CDU. »Den bedømmelse, som udlandet giver af Merkel, stemmer mindre og mindre overens med den bedømmelse, som meget store dele af tyskerne har af hende.«


Design: Peter J. Lassen

PAIR
Skænk

Før 11.995,-
Nu 9.995,-

MONTANA COLLECTION

Kampagnetilbud – gælder indtil 30. november.
Få 15% rabat på udvalgte møbler fra Montana Collection
– vælg dem i Montanas 42 farver.

Montana Mobile
DESIGN | BOLIG | ERHVERV

Bredgade 24 | 1260 København K | T: 3312 0690 | montanamobile.dk | mandag – fredag 10-18 | lørdag 10-17 | søndag 11-15